ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 27.08.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

335

ZÁKON

z 19. júla 1991

o súdoch a sudcoch

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ HLAVA
SÚSTAVA SÚDOV A HLAVNÉ ZÁSADY ICH ČINNOSTI

§ 1

(1) Súdnictvo vykonávajú nezávislé súdy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky a Slovenskej republiky.

(2) Súdy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú: Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, vyššie vojenské súdy a vojenské obvodové súdy; v čase brannej pohotovosti štátu aj vyššie poľné súdy a nižšie poľné súdy.

(3) Súdy Českej republiky a Slovenskej republiky sú: Najvyšší súd Českej republiky, Najvyšší súd Slovenskej republiky, krajské súdy a okresné súdy (ďalej len „súdy republík“).

(4) Na území hlavného mesta Prahy vykonáva pôsobnosť krajského súdu mestský súd; pôsobnosť okresných súdov vykonávajú obvodné súdy.

(5) Na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy vykonáva pôsobnosť krajského súdu mestský súd; pôsobnosť okresných súdov vykonávajú obvodné súdy.

(6) Pôsobnosť okresných súdov môžu v prípadoch ustanovených zákonmi národných rád vykonávať aj súdy inak označené.

§ 2

Rozhodnutia všetkých súdov pôsobiacich v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike sú účinné a vykonateľné na celom jej území.

§ 3

Úlohou súdov je najmä

a) rozhodovať o právach, povinnostiach a právom chránených záujmoch fyzických a právnických osôb a štátu, pokiaľ zákon neustanovuje inak,

b) rozhodovať o vine obžalovaného a ukladať zákonom ustanovené tresty, prípadne iné opatrenia,

c) preskúmavať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ak zákon neustanovuje inak,

d) preskúmavať zákonnosť rozhodnutí iných orgánov, pokiaľ tak zákon ustanovuje.

§ 4

(1) V konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca. Zákony o konaní pred súdmi ustanovujú, v ktorých veciach sa zúčastňujú na rozhodovaní prísediaci a v ktorých veciach rozhoduje samosudca. Ako samosudca môže rozhodovať len sudca.

(2) Sudcovia a prísediaci sú si pri rozhodovaní rovní. Predsedom senátu môže byť len sudca.

(3) Kde tento zákon hovorí o sudcovi, rozumie sa tým aj prísediaci, pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné.

§ 5

(1) Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a sú viazaní jedine zákonom. Sú povinní vykladať právne predpisy podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, sú povinní rozhodovať nestranne, spravodlivo a bez prieťahov a iba na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

(2) Zákon poskytuje sudcom ochranu pred neoprávnenými zásahmi do ich činnosti.

(3) Štát zabezpečuje nezávislosť sudcov aj ich hmotným zabezpečením.

§ 6

(1) Na orgány štátnej správy súdov sa možno obracať so sťažnosťami na postup súdu, len ak ide o prieťahy v konaní alebo nevhodné správanie súdnych osôb alebo narušovanie dôstojnosti konania pred súdom.

(2) Anonymné podania sa nevybavujú.

(3) Podrobnosti o sťažnostiach na postup súdu a o ich vybavovaní ustanovujú osobitné zákony.

§ 7

(1) Všetci sú si pred zákonom aj pred súdom rovní. Každý má právo na ochranu svojich práv, slobôd a právom chránených záujmov pred súdom, pokiaľ zákon nezveruje túto ochranu iným orgánom. Súdy rozhodujú samy a nezávisle, či vec, ktorá im bola predložená na rozhodnutie, patrí do ich právomoci.

(2) Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

(3) Každý môže pred súdom konať vo svojom materinskom jazyku. Zákon ustanovuje, kedy trovy spojené s pribratím tlmočníka uhrádza štát.

§ 8

(1) Konanie pred súdmi je zásadne ústne a verejné. Výnimku môže ustanoviť len zákon.

(2) Rozsudky sa vyhlasujú v mene republiky a vždy verejne.

(3) Predseda senátu rozhoduje o tom, či je možné v priebehu súdneho pojednávania vyhotovovať obrazové záznamy alebo uskutočňovať obrazové alebo zvukové prenosy.

DRUHÁ HLAVA
ORGANIZÁCIA A ČINNOSŤ SÚDOV

Okresné súdy

§ 9

(1) Okresný súd sa skladá z predsedu súdu, podpredsedu alebo podpredsedov súdu, ďalších sudcov a prísediacich.

(2) Okresný súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom.

(3) Senáty okresného súdu sa skladajú zo sudcu a dvoch prísediacich.

§ 10

Okresné súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa, pokiaľ zákony o konaní pred súdmi neustanovujú inak.

§ 11

Predseda a podpredseda okresného súdu v súlade s rozvrhom práce vykonávajú súdnictvo patriace okresnému súdu ako predsedovia senátov alebo ako samosudcovia. Predseda okresného súdu na základe právoplatných rozhodnutí súdu dáva podnety na zjednocovanie rozhodovania príslušným súdom vyššieho stupňa.

Krajské súdy

§ 12

(1) Krajský súd sa skladá z predsedu a podpredsedov súdu, ďalších sudcov a prísediacich.

(2) Krajský súd rozhoduje v senátoch; samosudcovia rozhodujú v prípadoch ustanovených zákonmi o konaní pred súdmi.

(3) Senáty krajského súdu sa skladajú

a) z dvoch sudcov, z ktorých jeden je predsedom, a troch prísediacich, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v trestných veciach,

b) z predsedu a dvoch sudcov v ostatných prípadoch.

§ 13

(1) Krajské súdy rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni okresné súdy alebo štátne notárstva. Zákony o konaní pred súdmi ustanovujú, kedy krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.

(2) Ďalšie prípady rozhodovania krajských súdov upravujú zákony o konaní pred súdmi.

§ 14

Predseda a podpredsedovia krajského súdu vykonávajú v súlade s rozvrhom práce súdnictvo patriace krajskému súdu ako predsedovia senátov alebo sudcovia. Predseda krajského súdu na základe právoplatných rozhodnutí súdov dáva podnety na zjednocovanie rozhodovania najvyššiemu súdu republiky.

Najvyššie súdy republík

§ 15

(1) Najvyšší súd republiky sa skladá z predsedu súdu, podpredsedu súdu a ďalších sudcov.

(2) Najvyšší súd republiky rozhoduje v senátoch zložených z predsedu senátu a dvoch sudcov.

§ 16

Najvyšší súd republiky je najvyšším súdnym orgánom republiky. Dbá na jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tým, že

a) rozhoduje o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch v prípadoch ustanovených zákonmi o konaní pred súdmi,

b) zaujíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov,

c) preskúmava zákonnosť rozhodnutí iných orgánov v prípadoch ustanovených zákonom,

d) rozhoduje v ďalších zákonom určených prípadoch.

§ 17

(1) Sudcovia najvyššieho súdu republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné, občianskoprávne, obchodné a správne kolégiá. Na čele kolégií sú predsedovia kolégií. Predseda najvyššieho súdu môže so súhlasom pléna zlúčiť niektoré kolégiá, ak je to vzhľadom na náplň ich činnosti vhodné.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií. Na základe právoplatných rozhodnutí senátov navrhujú kolégiám zaujatie stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

§ 18

(1) Plénum najvyššieho súdu republiky sa skladá z predsedu najvyššieho súdu, podpredsedu najvyššieho súdu a ostatných sudcov. Platne sa môže uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín všetkých sudcov najvyššieho súdu.

(2) Plénum najvyššieho súdu republiky najmä:

a) uznáša sa na rokovacom poriadku najvyššieho súdu republiky,

b) zaujíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v otázkach týkajúcich sa viacerých kolégií alebo sporných medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s republikovou pôsobnosťou a na ich podklade dáva podnety k novej právnej úprave.

(3) Zasadania pléna najvyššieho súdu republiky sú neverejné. Na zasadaní pléna sa môže zúčastniť minister spravodlivosti a generálny prokurátor príslušnej republiky a predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Na zasadanie pléna možno prizvať aj iné osoby.

§ 19

(1) Predseda a podpredseda najvyššieho súdu republiky vykonávajú v súlade s rozvrhom práce súdnictvo patriace najvyššiemu súdu republiky ako predsedovia senátu alebo sudcovia. Predseda najvyššieho súdu republiky na základe právoplatných rozhodnutí súdov republiky navrhuje

kolégiám alebo plénu, aby zaujali stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

(2) Predseda najvyššieho súdu republiky zvoláva plénum najvyššieho súdu, určuje program rokovania pléna a toto rokovanie riadi.

Vojenské súdy

§ 20

Vojenské súdy rozhodujú o všetkých trestných veciach príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov, vojnových zajatcov a ďalších osôb, o ktorých to ustanovuje zákon.

§ 21

(1) Vojenský obvodový súd sa skladá z predsedu, prípadne podpredsedu, ďalších sudcov a prísediacich.

(2) Vojenský obvodový súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom.

(3) Senáty vojenského obvodového súdu sa skladajú zo sudcu a z dvoch prísediacich.

(4) Vojenské obvodové súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa, pokiaľ Trestný poriadok neustanovuje inak.

§ 22

(1) Predseda, prípadne podpredseda vojenského obvodového súdu vykonáva v súlade s rozvrhom práce súdnictvo patriace vojenskému obvodovému súdu ako predseda senátu alebo samosudca. Predseda vojenského obvodového súdu okrem toho pri rešpektovaní sudcovskej nezávislosti dbá na to, aby nedochádzalo k prieťahom v konaní, dbá na dôstojnosť konania, iné činnosti sudcov a na dodržiavanie zásad sudcovskej etiky a na základe právoplatných rozhodnutí súdu dáva podnety na zjednocovanie rozhodovania príslušným súdom vyšších stupňov.

(2) Predseda vojenského obvodového súdu vykonáva správu vojenského obvodového súdu, zabezpečuje jeho riadny chod po personálnej, organizačnej, hospodárskej a finančnej stránke, stará sa o odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vojenského obvodového súdu a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru; pri vybavovaní sťažností fyzických a právnických osôb na prieťahy v konaní a nevhodné správanie sudcov dbá na sudcovskú nezávislosť.

(3) Predsedu vojenského obvodového súdu zastupuje podpredseda, alebo ak niet podpredsedu, iný sudca predsedom súdu na to určený.

§ 23

(1) Vyšší vojenský súd sa skladá z predsedu, podpredsedu, ďalších sudcov a prísediacich.

(2) Vyšší vojenský súd rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty vyššieho vojenského súdu sa skladajú:

a) z dvoch sudcov, z ktorých jeden je predsedom, a troch prísediacich, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa,

b) z predsedu a dvoch sudcov v ostatných prípadoch.

(4) Vyššie vojenské súdy rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni vojenské obvodové súdy. Zákon o konaní pred súdmi ustanovuje, kedy vyššie vojenské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.

§ 24

(1) Predseda a podpredseda vyššieho vojenského súdu vykonávajú v súlade s rozvrhom práce súdnictvo patriace vyššiemu vojenskému súdu ako predsedovia senátov alebo sudcovia. Predseda vyššieho vojenského súdu okrem toho pri rešpektovaní sudcovskej nezávislosti dbá na svojom súde aj na vojenských obvodových súdoch na to, aby nedochádzalo k prieťahom v konaní, dbá na dôstojnosť konania, iné činnosti sudcov, dbá na dodržiavanie zásad sudcovskej etiky a na základe právoplatných rozhodnutí súdov dáva podnety na zjednocovanie rozhodovania Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Predseda vyššieho vojenského súdu vykonáva správu vyššieho vojenského súdu, zabezpečuje jeho riadny chod po personálnej, organizačnej, hospodárskej a finančnej stránke, stará sa o odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vyššieho vojenského súdu, riadi a kontroluje výkon správy vojenských obvodových súdov a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru; pri vybavovaní sťažností fyzických a právnických osôb na prieťahy v konaní a nevhodné správanie sudcov dbá na sudcovskú nezávislosť.

(3) Predsedu vyššieho vojenského súdu zastupuje podpredseda vyššieho vojenského súdu.

§ 25
Výkon správy vojenských súdov

(1) Správu vojenského súdnictva vykonáva minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Za tým účelom pri rešpektovaní sudcovskej nezávislosti najmä:

a) zabezpečuje riadny chod vojenských súdov po personálnej, organizačnej, hospodárskej a finančnej stránke,

b) vybavuje personálne veci sudcov vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

c) organizuje, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy súdov uskutočňovaný predsedami vojenských súdov,

d) organizuje a riadi odbornú prípravu justičných čakateľov na vojenských súdoch a ďalšiu odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

e) sleduje stav súdnej agendy, sleduje a hodnotí postup vojenských súdov v konaní a ich rozhodovanie z hľadiska dodržiavania zásad dôstojnosti konania a sudcovskej etiky, plynulosti konania a za tým účelom vykonáva previerky práce vojenských súdov,

f) dáva Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky podnety na zjednocovanie výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou,

g) vybavuje sťažnosti fyzických a právnických osôb na prieťahy v konaní a nevhodné správanie sudcov.

(2) Minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže výkon niektorých svojich oprávnení preniesť na náčelníka Správy vojenských súdov zriadenej na Federálnom ministerstve obrany.

Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

§ 26

Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa skladá z predsedu súdu, podpredsedu súdu a ďalších sudcov.

§ 27

(1) Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky rozhoduje v senátoch zložených z predsedu senátu a dvoch sudcov. V senátoch zložených z predsedu senátu a štyroch sudcov rozhoduje o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík a proti rozhodnutiam senátov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v prípadoch, keď tieto senáty rozhodovali o riadnom opravnom prostriedku.

(2) Pri zostavovaní senátov treba dbať na to, aby členmi senátu boli občania oboch republík; ak senát rozhoduje o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu senátu vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, sú vylúčení sudcovia, ktorí rozhodovali o napadnutom rozhodnutí.

(3) Ak sa rozhoduje vo veciach patriacich do výlučnej príslušnosti vojenských súdov podľa § 20, je senát zložený zo sudcov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; vo veciach dotýkajúcich sa všeobecných a vojenských súdov rozhodujú zmiešané senáty zložené zo sudcov trestného a vojenského kolégia. Podrobnosti o zostavovaní zmiešaných senátov upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 28

(1) Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sleduje právoplatné rozhodnutia najvyšších súdov republík a vojenských súdov a zabezpečuje zákonnosť a jednotnosť rozhodovania medzi republikami a vojenskými súdmi tým, že

a) rozhoduje o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vyšších vojenských súdov v prípadoch ustanovených zákonom,

b) rozhoduje o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík a všetkých vojenských súdov, proti rozhodnutiam senátov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, pokiaľ tento súd rozhodoval o riadnom opravnom prostriedku, a ďalej proti rozhodnutiam iných orgánov činných v trestnom konaní vo vojenských veciach v prípadoch ustanovených zákonom,

c) zaujíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou,

d) rozhoduje v iných zákonom ustanovených prípadoch.

(2) Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ďalej

a) preskúmava zákonnosť rozhodnutí ústredných orgánov štátnej správy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak zákon neustanovuje inak,

b) rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi jednej republiky a štátnymi notárstvami alebo orgánmi štátnej správy druhej republiky a spory o právomoc medzi súdmi a federálnymi orgánmi štátnej správy, rozhoduje spory o príslušnosť medzi súdmi a medzi súdmi a štátnymi notárstvami a určuje ich príslušnosť v prípadoch ustanovených zákonmi o konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami,

c) rozhoduje o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutí cudzozemských súdov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak to vyžaduje zákon alebo medzinárodná zmluva.

§ 29

(1) Ak niektorá právna otázka vyžaduje zjednotenie výkladu, môže predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky navrhnúť kolégiu alebo plénu zaujatie stanoviska [§ 28 ods. 1 písm. c)].

(2) Pred zaujatím stanoviska si Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vyžiada vyjadrenie predsedov najvyšších súdov republík a môže si vyžiadať vyjadrenie aj predstaviteľov iných orgánov a organizácií.

(3) Podrobnosti upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 30

(1) Sudcovia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné, vojenské, občianskoprávne, obchodné a správne kolégiá. Na čele kolégií sú predsedovia kolégií. Predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže so súhlasom pléna zlúčiť niektoré kolégiá, ak je to vzhľadom na náplň ich činnosti vhodné.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií. Na základe právoplatných rozhodnutí senátov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, najvyšších súdov republík a vojenských súdov navrhujú kolégiám zaujať stanovisko k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou.

§ 31

(1) Plénum Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa skladá z predsedu, podpredsedu a ostatných sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Platne sa môže uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín svojich členov.

(2) Zasadanie pléna Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú neverejné. Na zasadaní pléna sa môžu zúčastniť predsedovia najvyšších súdov republík a generálny prokurátor Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Na zasadanie pléna možno prizvať aj ďalšie osoby.

(3) Plénum Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky najmä

a) uznáša sa na rokovacom poriadku Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

b) zaujíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou v otázkach týkajúcich sa viacerých kolégií alebo sporných medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou a na ich podklade dáva podnety na novú právnu úpravu.

§ 32

(1) Predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vykonáva v súlade s rozvrhom práce súdnictvo patriace Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ako predseda senátu alebo sudca. Pri rešpektovaní sudcovskej nezávislosti dbá na dôstojnosť

konania, iné činnosti sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a na dodržiavanie zásad sudcovskej etiky. Na základe právoplatných rozhodnutí senátov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, najvyšších súdov republík a vojenských súdov navrhuje kolégiám alebo plénu zaujatie stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov s federálnou pôsobnosťou.

(2) Predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zvoláva plénum tohto súdu, určuje program jeho rokovania a vedie ho.

(3) Predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vykonáva správu tohto súdu s výnimkou jeho vojenského kolégia, zabezpečuje jeho riadny chod po personálnej, organizačnej, hospodárskej a finančnej stránke a stará sa o odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov súdu. Pri vybavovaní sťažností fyzických a právnických osôb na prieťahy v konaní a nevhodné správanie sudcov dbá na dodržanie sudcovskej nezávislosti.

(4) Správu vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vykonáva minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prostredníctvom predsedu tohto kolégiá po dohode s predsedom Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(5) Podpredseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zastupuje predsedu spôsobom ustanoveným v rokovacom poriadku. V súlade s rozvrhom práce vykonáva súdnictvo patriace Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ako predseda senátu alebo sudca.

§ 33
Sídla a obvody súdov

(1) Sídlom Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky je Brno.

(2) Sídla a obvody okresných a krajských súdov a sídla najvyšších súdov republík určia zákony národných rád.

(3) Zákonmi národných rád sa môže

a) zriadiť okresný alebo krajský súd pre vybavovanie vecí určitého druhu z obvodu jedného alebo niekoľkých okresných alebo krajských súdov a určiť ich názov,

b) určiť, že veci určitého druhu z obvodu niekoľkých súdov bude vybavovať jeden okresný súd.

(4) Ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky môže všeobecne záväzným právnym predpisom zriadiť v obvode okresného alebo krajského súdu jeho pobočku.

(5) Vojenské obvodové súdy a vyššie vojenské súdy sa zriaďujú a zrušujú zákonom Federálneho zhromaždenia, ktorý tiež ustanoví ich sídla a obvody. Právo uvedené v odseku 4 prislúcha v odbore vojenského súdnictva Federálnemu ministerstvu obrany.

TRETIA HLAVA
USTANOVOVANIE SUDCOV A PRÍSEDIACICH

Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia

§ 34
Predpoklady pre funkciu sudcu a prísediaceho

(1) Za sudcu alebo prísediaceho môže byť ustanovený každý občan Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý je spôsobilý na právne úkony, bezúhonný, ak jeho skúsenosti a morálne vlastnosti dávajú záruku, že bude sudcovskú funkciu riadne zastávať, v deň ustanovenia dosiahol vek 25 rokov a súhlasí so svojím ustanovením za sudcu alebo prísediaceho a s pridelením k určitému súdu.

(2) Sudca okrem splnenia podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku musí mať úplné vysokoškolské právnické vzdelanie a odbornú justičnú skúšku.

(3) Osobitný zákon môže ustanoviť ďalšie podmienky a postup pri preskúmavaní predpokladov a morálnych vlastností potrebných pre funkciu sudcu.

(4) Prísediaci vojenského súdu okrem splnenia podmienok uvedených v odseku 1 musí vykonávať vojenskú činnú službu alebo byť príslušníkom ozbrojených zborov. Sudca vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky musí okrem toho mať hodnosť dôstojníka alebo generála a spĺňať podmienky uvedené v odseku 2.

(5) Odborná justičná skúška, sudcovská skúška, jednotná sudcovská skúška, jednotná sudcovská a advokátska skúška, vojenská právna skúška, notárska skúška, prokurátorská skúška, arbitrážna skúška, záverečné hodnotenie čakateľskej praxe a iné obdobné záverečné skúšky vykonané pred účinnosťou tohto zákona majú rovnaké účinky ako odborná justičná skúška podľa tohto zákona. Minister spravodlivosti príslušnej republiky a pri vojenských súdov minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môžu uznať advokátsku skúšku a profesijnú skúšku na komerčného právnika za odbornú justičnú skúšku podľa tohto zákona.

§ 35
Funkčné obdobie sudcu a prísediaceho

(1) Sudcovia sú vymenovaní bez časového obmedzenia.

(2) Prísediaci sú volení na dobu štyroch rokov.

(3) Spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu alebo prísediaceho sa začína dňom zloženia sľubu po ustanovení.

(4) Prísediaci vojenských súdov sú volení na dobu, po ktorú vykonávajú vojenskú činnú službu alebo sú príslušníkmi ozbrojených zborov, najdlhšie však na dobu štyroch rokov.

§ 36
Počet sudcov a prísediacich

(1) Počet sudcov vojenských súdov určuje minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Počet sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky určí prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na návrh predsedu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Počet prísediacich vojenských súdov určí predseda príslušného súdu, a to tak, aby jednotliví prísediaci spravidla nemuseli zasadať viac ako 12 dní v roku.

§ 37
Sľub

(1) Po svojom ustanovení skladajú sudcovia a prísediaci tento sľub: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať zákonmi, budem ich vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s nimi budem rozhodovať nezávisle, nestranne a spravodlivo.“ Odmietnutie zloženia sľubu má za následok stratu funkcie.

(2) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol prísediaci zvolený znova.

(3) Sľub skladajú

a) sudcovia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a sudcovia vojenských súdov do rúk prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

b) sudcovia súdov republík do rúk ministra spravodlivosti príslušnej republiky,

c) prísediaci okresných, krajských a vojenských súdov do rúk predsedu toho súdu, na ktorý boli zvolení.

DRUHÝ ODDIEL
Ustanovovanie sudcov a prísediacich

§ 38

(1) Sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vymenúva prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na návrh predsedu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po dohode s vládou Českej republiky a s vládou Slovenskej republiky spravidla v rovnakom počte z občanov Českej republiky a z občanov Slovenskej republiky. Vymenovanie za sudcu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nadobúda účinnosť schválením oboma snemovňami Federálneho zhromaždenia.

(2) Sudcov vojenských súdov vymenúva prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na návrh ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Sudcov najvyššieho súdu republiky a ostatných súdov republík vymenúva predsedníctvo príslušnej národnej rady na návrh vlády príslušnej republiky.

(4) Ak bol sudca súdov republiky vymenovaný za sudcu súdov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ak bol sudca súdov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vymenovaný za sudcu súdov republiky, zložením sľubu jeho doterajšia funkcia zaniká.

(5) Voľbu prísediacich súdov republík upravia zákony národných rád. Prísediacich vojenských súdov volí zhromaždenie príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov na návrh komisií ustanovených príslušnými veliteľmi.

§ 39
Vymenúvanie súdnych funkcionárov

(1) Predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vymenúva zo sudcov tohto súdu prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na návrh vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; ak za predsedu vymenoval občana Českej republiky, vymenuje za podpredsedu občana Slovenskej republiky alebo naopak.

(2) Predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu republiky vymenúva zo sudcov týchto súdov predsedníctvo príslušnej národnej rady na návrh vlády príslušnej republiky.

(3) Predsedov kolégií a predsedov senátov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a predsedov kolégií a predsedov senátov najvyšších súdov republík vymenúvajú predsedovia príslušného súdu zo sudcov tohto súdu. Ak ide o sudcov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, robia tak po dohode s ministrom obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(4) Predsedov a podpredsedov krajských súdov, ako aj predsedov a podpredsedov okresných súdov vymenúva minister spravodlivosti zo sudcov vymenovaných pre súdy príslušnej republiky.

(5) Predsedov senátov krajských a okresných súdov vymenúva predseda príslušného krajského súdu zo sudcov krajského súdu a okresných súdov.

(6) Predsedov a podpredsedov vyšších vojenských súdov a vojenských obvodových súdov, predsedov senátov vyšších vojenských súdov a vojenských obvodových súdov vymenúva zo sudcov vymenovaných pre vyššie vojenské súdy a vojenské obvodové súdy minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 40
Prideľovanie sudcov na výkon funkcie k určitému súdu a preloženie sudcu

(1) Sudcov súdov republík prideľuje na výkon funkcie k určitému súdu minister spravodlivosti príslušnej republiky na základe jeho predchádzajúceho súhlasu (§ 34 ods. 1). Dodatočné odvolanie tohto súhlasu má za následok stratu funkcie, ak nemožno sudcu prideliť s jeho súhlasom k inému súdu.

(2) Minister spravodlivosti môže preložiť sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo na vyšší súd len s jeho súhlasom.

(3) Na súd nižšieho stupňa môže minister spravodlivosti preložiť sudcu len na jeho žiadosť.

(4) Bez súhlasu alebo bez žiadosti môže byť sudca preložený na iný súd toho istého stupňa alebo na nižší súd len právoplatným rozhodnutím kárneho súdu.

(5) Prideliť alebo preložiť sudcu na výkon funkcie k najvyššiemu súdu republiky môže minister spravodlivosti len so súhlasom predsedu tohto súdu. Súhlas predsedu najvyššieho súdu republiky sa vyžaduje tiež na preloženie sudcu tohto súdu na nižší súd (odsek 3).

(6) O pridelení alebo preložení vojenských sudcov rozhoduje minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Inak sa použijú primerane ustanovenia odsekov 1 až 4.

Dočasné pridelenie sudcu

§ 41

(1) Pre riadny chod súdnictva možno sudcu dočasne prideliť

a) na výkon sudcovskej činnosti k súdu vyššieho stupňa,

b) na výkon sudcovskej činnosti na okresnom súde (vojenskom obvodnom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu krajského súdu (vyššieho vojenského súdu),

c) na výkon sudcovskej činnosti na inom okresnom súde (vojenskom obvodovom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu okresného súdu (vojenského obvodového súdu).

Dočasne možno prideliť sudcu k inému súdu iba s jeho súhlasom.

(2) So súhlasom sudcu možno sudcu dočasne prideliť

a) na využitie skúseností k ústrednému orgánu, ktorý vykonáva správu súdov, k Úradu vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, k úradom vlád republík alebo ku kanceláriám zákonodarnych orgánov,

b) sudcu okresného alebo krajského súdu na výkon sudcovskej činnosti k okresnému súdu mimo obvodu krajského súdu alebo k inému krajskému súdu.

(3) Doba dočasného pridelenia sudcu nesmie presahovať jeden rok v období troch rokov s výnimkou prípadu uvedeného v odseku 2 písm. a).

§ 42

(1) O dočasnom pridelení rozhoduje

a) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o dočasné pridelenie sudcov súdov republík k ministerstvu spravodlivosti, k najvyššiemu súdu republiky alebo k Úradu vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, k úradom vlád republík a ku kanceláriám zákonodarných orgánov,

b) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o dočasné pridelenie k okresnému súdu mimo obvodu krajského súdu alebo k inému krajskému súdu,

c) minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o sudcov vojenských súdov,

d) minister spravodlivosti príslušnej republiky a u sudcov vojenských súdov minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po dohode s predsedom Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o dočasné pridelenie k tomuto súdu,

e) predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o dočasné pridelenie sudcov tohto súdu k Úradu vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ku Kancelárii Federálneho zhromaždenia,

f) predseda krajského súdu v ostatných prípadoch.

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) a e), s výnimkou pridelenia k ministerstvu spravodlivosti, treba na pridelenie sudcu súhlas vedúceho orgánu, ku ktorému má byť sudca dočasne pridelený.

§ 43

(1) Sudcovia, ktorí sú povolaní podľa branného zákona na vojenské cvičenie ako dôstojníci v zálohe a pridelení k vojenským súdom, môžu byť rozhodnutím ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky poverení na túto dobu výkonom sudcovskej funkcie, ktorú inak vykonávajú sudcovia vojenských súdov.

(2) Spôsob dopĺňania sudcov vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky za brannej pohotovosti štátu upraví Federálne ministerstvo obrany po dohode s Federálnym ministerstvom vnútra a ministerstvami spravodlivosti republík.

ŠTVRTÁ HLAVA
ZÁNIK FUNKCIE SUDCU A FUNKCIE PRÍSEDIACEHO

§ 44
Odvolanie z funkcie sudcu a odvolanie z funkcie prísediaceho vojenského súdu

(1) Právoplatným rozhodnutím kárneho súdu môže byť sudca z funkcie uvedenej v § 38 odvolaný, ak závažným spôsobom porušil svoje sudcovské povinnosti.

(2) Návrh na odvolanie z funkcie sudcov súdov republík podáva minister spravodlivosti príslušnej republiky, sudcov vojenských súdov minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky predseda tohto súdu.

(3) Prísediaci vojenského súdu môže byť zo svojej funkcie odvolaný, ak závažným spôsobom porušil svoje povinnosti prísediaceho. O odvolaní rozhoduje orgán, ktorý prísediaceho vojenského súdu zvolil (§ 38), a to na návrh orgánu,ktorý podáva návrh na jeho zvolenie. Pred rozhodnutím o odvolaní je potrebné vyžiadať si vyjadrenie prísediaceho.

(4) Dňom, keď bolo sudcovi alebo prísediacemu vojenského súdu doručené rozhodnutie o odvolaní, ich funkcia zaniká.

§ 45
Vzdanie sa funkcie sudcu a funkcie prísediaceho vojenského súdu

Sudca a prísediaci vojenského súdu sa môžu vzdať svojej funkcie uvedenej v § 38. Funkcia sudcu alebo funkcia prísediaceho vojenského súdu zaniká uplynutím troch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené orgánu, ktorý sudcu vymenoval alebo prísediaceho zvolil.

§ 46
Zbavenie funkcie sudcu a zbavenie funkcie prísediaceho vojenského súdu

(1) Proti vlastnej vôli môže byť sudca svojej funkcie uvedenej v § 38 zbavený, ak

a) sa právoplatným rozhodnutím kárneho súdu zistilo, že jeho zdravotný stav mu trvalo nedovoľuje riadne vykonávať sudcovské povinnosti,

b) dosiahol vek 65 rokov.

(2) Z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a) môže byť funkcie zbavený tiež prísediaci vojenského súdu.

(3) O zbavení funkcie rozhoduje orgán, ktorý sudcu do funkcie vymenoval alebo prísediaceho zvolil (§ 38), ktorý podáva návrh na ich vymenovanie, prípadne zvolenie.

(4) Dňom, keď bolo sudcovi alebo prísediacemu vojenského súdu doručené rozhodnutie o zbavení, ich funkcia zaniká.

§ 47
Zánik funkcie sudcu a zánik funkcie prísediaceho vojenského súdu zo zákona

Sudca stráca svoju funkciu dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bol odsúdený pre trestný čin spáchaný úmyselne, alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená. To isté platí pre prísediaceho vojenského súdu.

§ 48

Zánik funkcie prísediaceho okresných a krajských súdov upravia zákony národných rád.

§ 49
Dočasné zbavenie výkonu funkcie sudcu

(1) Sudca, ktorý je trestne stíhaný alebo proti ktorému sa vedie kárne konanie z dôvodu, pre ktorý môže byť odvolaný alebo má byť zbavený funkcie podľa § 46 ods. 1 písm. a), môže byť až do zániku funkcie podľa § 47 alebo do rozhodnutia o odvolaní alebo o zbavení dočasne výkonu funkcie sudcu zbavený.

(2) O dočasnom zbavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje:

a) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o sudcu súdu republiky; ak ide o sudcu najvyššieho súdu republiky, robí tak po dohode s predsedom tohto súdu,

b) predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o sudcu tohto súdu,

c) minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak ide o sudcu vojenského súdu,

d) orgán, ktorý ich do funkcie vymenoval, ak ide o predsedov a podpredsedov najvyšších súdov.

§ 50
Zbavenie, uvoľnenie a odvolanie súdnych funkcionárov

(1) Sudca bude na svoju žiadosť zbavený funkcie uvedenej v § 39. O zbavení rozhoduje orgán, ktorý sudcu do funkcie vymenoval.

(2) Sudca môže byť uvoľnený z funkcie predsedu a podpredsedu súdu a predsedu kolégia najvyššieho súdu orgánom, ktorý ho do tejto funkcie vymenoval. Predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky uvoľňuje z funkcie predsedu vojenského kolégia tohto súdu po dohode s ministrom obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Uvoľniť z funkcií uvedených v § 39 ods. 1 a 2 možno len na návrh orgánu, ktorý podáva návrh na vymenovanie do týchto funkcií.

(3) Predseda senátu môže byť z funkcie odvolaný len právoplatným rozhodnutím kárneho súdu.

(4) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o zbavení, uvoľnení alebo odvolaní z funkcie, do ktorej bol vymenovaný, jeho funkcia zaniká.

(5) Zbavenie, uvoľnenie alebo odvolanie z funkcie uvedenej v § 39 nemá za následok stratu funkcie sudcu (§ 38).

§ 51

(1) Ak bol sudca zbavený funkcie podľa § 46 ods. 1 písm. a), patrí mu po dobu troch mesiacov od zániku jeho funkcie vyrovnanie vo výške doterajšieho platu, prípadne vo výške rozdielu medzi doterajším platom a zárobkom, ktorý dosahuje na novom pracovnom mieste. Vyrovnanie mu nepatrí, ak má nárok na starobný alebo invalidný dôchodok. Suma vyrovnania sa zníži o čiastočný invalidný dôchodok, ktorý bol sudcovi priznaný.

(2) Ak bol sudca zbavený alebo uvoľnený z funkcie uvedenej v § 39 alebo ak bol podľa tohto ustanovenia vymenovaný do nižšej funkcie, patrí mu po dobu troch mesiacov vyrovnanie rozdielu medzi výškou doterajšieho funkčného platu a nového platu. Vyrovnanie mu nepatrí, ak bol z funkcie uvoľnený preto, že bol právoplatne kárne postihnutý.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na sudcov vojenských súdov a na sudcov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorých nároky upravujú predpisy platné pre vojakov z povolania.

PIATA HLAVA
POSTAVENIE SUDCOV A PRÍSEDIACICH

§ 52

(1) Funkcia sudcu a prísediaceho je verejnou funkciou.

(2) Na vzťahy vyplývajúce z výkonu funkcie sudcu sa vzťahujú, s výnimkou sudcov vojenských súdov a sudcov vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky , pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné, ustanovenia Zákonníka práce. Pracovný vzťah vzniká dňom, ktorý je určený na nástup do funkcie, a zaniká dňom zániku funkcie sudcu podľa tohto zákona.

(3) Funkcia sudcu a prísediaceho je nezlučiteľná s funkciou poslanca zákonodarného orgánu alebo orgánu miestnej samosprávy a s funkciou vo verejnej správe.

(4) Sudca nesmie ďalej zastávať žiadnu inú platenú funkciu ani vykonávať inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti za predpokladu, že taká činnosť nenarušuje dôstojnosť sudcovskej funkcie alebo neohrozuje dôveru v nezávislosť a nestrannosť súdnictva. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na prísediaceho.

(5) Platové pomery sudcov Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky upraví zákon Federálneho zhromaždenia. Platové pomery sudcov súdov republík upravia zákony národných rád.

§ 53

(1) Sudcovia vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú vojakmi z povolania, a pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na nich predpisy platné pre vojakov z povolania.

(2) Sudcu vojenského súdu a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nemožno prepustiť z vojenskej činnej služby alebo z ozbrojeného zboru, ak

predtým nebol odvolaný z funkcie sudcu (§ 44), tejto funkcie sa nevzdal (§ 45) alebo nebol tejto funkcie zbavený (§ 46).

§ 54
Základné povinnosti sudcov

(1) Sudcovia sú povinní vykonávať svedomite svoje povinnosti, zvyšovať si svoje odborné znalosti a pri výkone funkcie aj v občianskom živote dodržiavať sudcovskú etiku a zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť dôstojnosť sudcovskej funkcie alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(2) Sudcovia nie sú oprávnení štrajkovať ani inak znemožňovať činnosť súdnictva.

(3) Sudcovia sú povinní zachovávať mlčanlivosť, a to aj po zániku sudcovskej funkcie, o veciach, o ktorých sa dozvedeli vo svojej úradnej činnosti, pokiaľ neboli tejto povinnosti zbavení zo zákona alebo osobou na to povolanou; na zbavenie z vážnych dôvodov je oprávnený predseda súdu, a ak ide o predsedu súdu, predseda jeho bezprostredne vyššieho súdu republiky, predseda vlády, a ak ide o predsedu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 55
Podmienky trestného stíhania

(1) Pre činy spáchané pri výkone sudcovskej funkcie alebo v súvislosti s výkonom tejto funkcie možno sudcu a prísediaceho trestne stíhať alebo vziať do väzby len so súhlasom orgánu, ktorý ich vymenoval alebo zvolil.

(2) Orgán, ktorý začal trestné stíhanie proti sudcovi alebo prísediacemu, upovedomí o tom predsedu príslušného súdu, a ak ide o sudcu, aj ústredný orgán, ktorý vykonáva správu príslušného súdu.

(3) Súhlas podľa odseku 1 u prísediaceho vojenského súdu dáva predseda súdu, na ktorom je prísediaci činný.

§ 56
Kárna zodpovednosť sudcov

Kárnu zodpovednosť sudcov upravuje osobitný zákon.

§ 57
Zodpovednosť za škodu spôsobenú výkonom sudcovskej funkcie

Za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát. Osobitný zákon ustanoví, kedy a v akej miere môže štát vymáhať túto škodu od sudcu.

§ 58

Zákony národných rád upravia pôsobnosť profesijných záujmových organizácií sudcov súdov republík v otázkach upravených týmto zákonom.

Niektoré ustanovenia o postavení prísediacich

§ 59
Povolávanie na súdne pojednávanie

(1) Prísediaci sa povolávajú na výkon funkcie prísediaceho na čas spravidla nepresahujúci 12 dní v roku; predĺženie tohto času je prípustné.

(2) Prísediaci vojenských súdov sa povolávajú spravidla z ozbrojených síl alebo z ozbrojeného zboru, ktorých je obvinený príslušníkom; musia mať aspoň rovnakú hodnosť ako ten z obvinených, ktorý má najvyššiu hodnosť. Velitelia sú povinní umožniť prísediacim plnenie povinností vyplývajúcich z ich funkcie.

§ 60
Náhrady za vykonávanie funkcie prísediaceho

(1) Prísediacim, ktorí sú v pracovnom pomere, prislúcha za dobu, po ktorú vykonávajú funkciu prísediaceho alebo plnia iné povinnosti spojené s touto funkciou, náhrada mzdy vo výške priemerného zárobku. Náhradu mzdy je povinný poskytovať štát.

(2) Prísediacim, ktorí nie sú v pracovnom pomere, nahrádza ušlý zárobok za dobu výkonu funkcie prísediaceho alebo iných povinností spojených s touto funkciou štát. Spôsob a výšku náhrady ustanoví ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky vyhláškou.

(3) Štát uhrádza prísediacim hotové výdavky, ktoré vzniknú vykonávaním funkcie prísediaceho alebo iných povinností spojených s touto funkciou. Spôsob náhrady ustanovia ministerstvá spravodlivosti vyhláškou.

(4) Prísediacim prislúcha okrem náhrady podľa predchádzajúcich odsekov za každý deň pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie. Túto paušálnu náhradu vypláca štát vo výške, ktorú určí ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky vyhláškou. Náhrady prislúchajúce prísediacim vojenských súdov upraví vyhláškou Federálne ministerstvo obrany po dohode s rezortnými ministerstvami, ktorým jednotlivé ozbrojené zbory podliehajú.

ŠIESTA HLAVA
JUSTIČNÍ ČAKATELIA

§ 61
Prípravná služba justičných čakateľov

Účelom prípravnej služby je odborne pripraviť justičných čakateľov pre výkon funkcie sudcu. Prípravná služba justičných čakateľov trvá tri roky. Minister spravodlivosti príslušnej republiky, prípadne minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže na žiadosť justičného čakateľa čiastočne započítať do prípravnej služby dobu právnickej činnosti v inom pracovnom alebo obdobnom pomere, ak čakateľ získal počas jej trvania skúsenosti potrebné pre výkon funkcie sudcu. Skrátenie čakateľskej praxe nemôže presahovať dva roky.

§ 62

(1) Do pracovného pomeru justičného čakateľa možno prijať len toho, kto spĺňa predpoklady pre funkciu sudcu (§ 34 ods. 1, 2 a 3) s výnimkou veku, skúseností a odbornej justičnej skúšky.

(2) Justiční čakatelia sú oprávnení vykonávať pod dozorom sudcu jednoduché úkony vyhradené samosudcovi, ktoré určí ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky (Federálne ministerstvo obrany) vyhláškou.

(3) Justiční čakatelia sú povinní, a to aj po skončení prípravnej služby, zachovávať mlčanlivosť o veciach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej činnosti, v rovnakom rozsahu ako sudcovia. Zbaviť tejto povinnosti ich môže predseda krajského súdu z vážnych dôvodov.

(4) Justičným čakateľom na vojenskom súde sa môže stať len vojak v činnej službe.

(5) Justičný čakateľ skladá pri nástupe do práce do rúk predsedu príslušného krajského súdu (vyššieho vojenského súdu) tento sľub: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať zákonmi, budem sa svedomite pripravovať na výkon sudcovskej funkcie a osvojím si zásady sudcovskej etiky.“

(6) Platové pomery justičných čakateľov súdov republík upravia zákony národných rád.

§ 63
Odborná justičná skúška

Po skončení prípravnej služby sú justiční čakatelia povinní podrobiť sa odbornej justičnej skúške, ktorej účelom je zistiť, či má justičný čakateľ potrebné vedomosti a je dostatočne pripravený na to, aby mohol zastávať funkciu sudcu.

SIEDMA HLAVA
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Opatrenia na začlenenie hospodárskej arbitráže do súdnictva

§ 64

(1) Štátni arbitri, ktorí boli ku dňu účinnosti tohto zákona v pracovnom pomere na orgánoch hospodárskej arbitráže, sa stávajú dňom nadobudnutia účinnosti tohto ustanovenia sudcami podľa tohto zákona, ak majú úplné vysokoškolské právnické vzdelanie, boli ku dňu účinnosti tohto zákona ustanovení za štátnych arbitrov podľa prvších predpisov, dosiahli predpísaný vek a súhlasia s ustanovením do funkcie sudcu (§ 34 ods. 1).

(2) Podmienkou výkonu funkcie sudcu je zloženie sľubu podľa tohto zákona (§ 35 ods. 3, § 37 ods. 1). Sľub možno zložiť písomne.

(3) Sudcovia podľa odseku 1 sa prideľujú na výkon funkcie:

a) ku krajským súdom v sídlach krajských štátnych arbitráží, na ktorých boli štátnymi arbitrami,

b) k najvyššiemu súdu príslušnej republiky, pokiaľ boli štátnymi arbitrami na Štátnej arbitráži Českej republiky a na Štátnej arbitráži Slovenskej republiky,

c) k Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, pokiaľ boli štátnymi arbitrami na Štátnej arbitráži Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(4) Z vážnych dôvodov môže minister spravodlivosti príslušnej republiky rozhodnúť o inom pridelení než v odseku 3 písm. a) a b). Ak sa zmena pridelenia týka najvyššieho súdu republiky, rozhodne minister spravodlivosti príslušnej republiky po dohode s predsedom tohto súdu. O inom pridelení sudcu, ktorý bol štátnym arbitrom na Štátnej arbitráži Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, rozhoduje predseda Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po

dohode s ministrom spravodlivosti príslušnej republiky. Ustanovenie § 40 ods. 1 sa použije primerane.

(5) Ustanovenia § 67 a 68 sa u sudcov, ktorých funkcia vznikla podľa odseku 1, použijú primerane.

§ 65

(1) Arbitrážni čakatelia, ktorí boli ku dňu účinnosti tohto zákona v pracovnom pomere na orgánoch hospodárskej arbitráže, sa stávajú dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona justičnými čakateľmi. Doba arbitrážnej čakateľskej praxe sa im započítava do prípravnej služby justičného čakateľa.

(2) Ostatní pracovníci, ktorí boli ku dňu účinnosti tohto zákona v pracovnom pomere na orgánoch hospodárskej arbitráže, sa dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona stávajú pracovníkmi súdov vo funkciách zodpovedajúcich ich doterajšiemu funkčnému zaradeniu.

(3) O pridelení arbitrážnych čakateľov a ostatných pracovníkov hospodárskej arbitráže k jednotlivým súdom sa použijú primerane ustanovenia § 64 ods. 3 a 4.

§ 66

Majetok a záväzky Štátnej arbitráže Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona na Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, majetok a záväzky Štátnej arbitráže Českej republiky na Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky a majetok a záväzky Štátnej arbitráže Slovenskej republiky na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Osobitné ustanovenia o odvolaní a preložení sudcu

§ 67

(1) Návrh na odvolanie sudcu (§ 44 ods. 2) možno podať v lehote do 31. 12. 1993 aj preto, že v dobe od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 svojím rozhodovaním porušil povinnosti, ktoré mal ako nezávislý sudca plniť, alebo neoprávnene zasahoval do nezávislého a nestranného rozhodovania súdov.

(2) Sudcu možno tiež odvolať z dôvodov uvedených v osobitnom zákone, ktorý ustanovuje podmienky, postup a spôsob odvolania sudcu.

§ 68

(1) Návrh na odvolanie sudcu (§ 44 ods. 2) možno podať v lehote do 31. 12. 1993 aj preto, že je pre výkon funkcie sudcu odborne nespôsobilý.

(2) Ak sudca súdu vyššieho stupňa nie je dostatočne odborne spôsobilý na zastávanie funkcie, možno ho v lehote jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona preložiť na súd nižšieho stupňa (§ 40).

Úprava pomerov sudcov ustanovených podľa doterajších predpisov

§ 69

(1) Sudcovia ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov po 1. januári 1990 sa dňom účinnosti tohto zákona považujú za sudcov ustanovených podľa tohto zákona.

(2) Sudcovia ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov pred 1. januárom 1990 musia byť v lehote dvanástich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona ustanovení do funkcie podľa tohto zákona, inak ich funkcia zaniká. Ustanovenie § 51 ods. 1 sa použije primerane.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí takisto pre štátnych arbitrov (§ 64) ustanovených pred 1. januárom 1990.

(4) Sudcom ustanoveným do funkcie podľa doterajších predpisov pred 1. januárom 1990 neskončí funkčné obdobie pred uplynutím dvanástich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(5) Ustanovenie § 40 ods. 1 sa nepoužije.

§ 70

(1) Sudcovia z ľudu zvolení do funkcie podľa doterajších predpisov sa dňom účinnosti tohto zákona považujú za prísediacich podľa tohto zákona na funkčné obdobie, na ktoré boli ako sudcovia z ľudu zvolení.

(2) Pokiaľ iné predpisy hovoria o sudcoch z ľudu, rozumejú sa tým prísediaci podľa tohto zákona.

§ 71
Vymenúvanie sudcov v prechodnom období

Ak spĺňa podmienky uvedené v § 34 ods. 1, môže byť v dobe piatich rokov odo dňa účinnosti tohto zákona vymenovaný za sudcu tiež občan, ktorý má úplné vysokoškolské právnické vzdelanie a ktorý svojou najmenej šesťročnou právnou praxou alebo vedeckou alebo pedagogickou činnosťou v odbore práva a úspešným zložením justičnej skúšky preukázal spôsobilosť na výkon sudcovskej funkcie.

§ 72
Skrátenie prípravnej služby justičných čakateľov

V dobe piatich rokov odo dňa účinnosti tohto zákona môže minister spravodlivosti príslušnej republiky (minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky) na žiadosť justičného čakateľa skrátiť dobu trvania prípravnej služby (§ 61), nie však na dobu kratšiu ako dva roky, ak justičný čakateľ vynikajúcimi výsledkami práce preukazuje odbornú spôsobilosť na výkon sudcovskej funkcie.

§ 73
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 36/1964 Zb., o organizácii súdov a o voľbách sudcov;
2. článok 5 zákona č. 29/1968 Zb. o zmenách niektorých zákonov v súvislosti s úpravou postavenia Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy;
3. zákon č. 156/1969 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/1964 Zb;
4. čl. I zákona č. 29/1978 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o organizácii súdov a o voľbách sudcov, zákon o prokuratúre, Trestný poriadok a Notársky poriadok;
5. článok I a II zákona č. 196/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a o voľbách sudcov a zákon č. 60/1965 Zb. o prokuratúre;
6. vyhláška ministra spravodlivosti Českej republiky č. 74/1974 Zb., ktorou sa určuje pre vybavovanie sporov z medzinárodnej prepravy tovaru na území hlavného mesta Prahy obvodný súd pre Prahu 2.

§ 74

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1991 s výnimkou ustanovení § 64 až 66, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januárom 1992.

(2) Ustanovenie § 33 ods. 1 bude vykonané najneskôr do 31. decembra 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.